

Παρασκευή, 15 Ιουλίου 2016

ΜΑΡΙΑ ΡΟΥΣΑΚΗ, Μονο Τα Ματια Μενουν

**Μονο Τα
Ματια Μενουν, Μαρία Ρουσσάκη**
Είδος
:Κοινωνικό/Αισθηματικό

Βαθμολογία: **7,8/10**

Μετά την παιδική Λογοτεχνία, η Μαρία Ρουσσάκη αποφάσισε να δοκιμάσει τις δυνάμεις της στο μυθιστόρημα ενηλίκων με το κοινωνικό βιβλίο "**Μόνο Τα Μάτια Μένουν**" από τις εκδόσεις **Ψυχογιός**.

Ας γνωρίσουμε το πρώτο της αυτό εγχείρημα:

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Ο Περικλής Καλαμάνος ξεκινά τη ζωή του σε ένα χωριό του Ταύγετου , με μια σκιά να στιγματίζει τον οικογενειακό του βίο.

Ασφυκτυώντας στη ζωή του μικρέμπορου και ατενίζοντας τη θάλασσα της Καλαμάτας οραματίζεται μεγάλα ταξίδια και επαγγελματικά κατορθώματα, ενώ τα μάτια της μικρής Γιασεμής πυρπολούν τα εφηβικά του όνειρα.

Το ξέσπασμα του Ελληνοϊταλικού Πολέμου όμως ανατρέπει τα σχέδιά του και στρέφει την πυξίδα της ζωής του προς τη **γερμανοκρατούμενη Θεσσαλονίκη, όπου απρόσμενα χρίζεται προστάτης της νεαρής Αλιάννας...**

Όταν όμως ανακαλύπτει μερικά γράμματα της χαμένης θείας του, Χρυσανθούλας , αρπάζει την ευκαιρία να αποδράσει απο τον θανάσιμο κλοιό του Εμφυλίου και **μεταναστεύει στην Αμερική.**

Εκεί εντάσσεται στην **ομογένεια** αναζητώντας το "**αμερικάνικο όνειρο**", όταν αιφνιδιαστικά εμφανίζεται η λατρεμένη φιγούρα των εφηβικών του χρόνων και ο Περικλής αναμετράται με το **δίλημμα ανάμεσα στην επιθυμία και τη συνείδηση.**

ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ

Η Μαρία Ρουσάκη επιλέγει να πραγματοποιήσει το ντεμπούτο της στη λογοτεχνία ενηλίκων με ένα **υπέροχο κοινωνικό μυθιστόρημα** γύρω από

μια πληγή ριζωμένη στο συλλογικό ασυνείδητο του Έλληνα:

Πρόκειται για τη **Μετανάστευση** και την "περιπλάνηση", που -αν και είναι σύμφυτη με το ριζικό της φυλής μας από τα ομηρικά κιόλας έπη- κορυφώθηκε οδυνηρά το πρώτο μισό του 20ου αιώνα.

Η συγγραφέας προσεγγίζει το θέμα από μια **ατομοκεντρική και συναισθηματική σκοπιά**, προσφέροντάς μας μια **ιστορία που ρέει αβίαστα με στρωτό λόγο και αρκετές ανατροπές**.

Παράλληλα, παρουσιάζει το *ιστορικό περίγραμμα* με κάποιες σύντομες, **εμβόλιμες αναφορές** ως προς το παγκόσμιο σκηνικό αποκομμένες ενίοτε από τους ήρωές μας, σαν *ιντερμέτζα*, κι όχι πάντα ενταγμένες στην πλοκή.

Μου άρεσε πολύ που η Μαρία Ρουσάκη για **κεντρικό της ήρωα επέλεξε έναν άντρα αρκετά ευαίσθητο που φέρει αρκετές από τις αρετές του απλού Έλληνα, χωρίς να προβάλλει εξιδανικευμένος**.

Έχει πάντα ενδιαφέρον όταν γυναίκες συγγραφείς επιλέγουν άντρες πρωταγωνιστές κι η Ρουσάκη κατορθώνει να πιάσει τον παλμό της αντρικής ψυχολογίας, χωρίς ωστόσο να ιχνηλατήσει πολύ βαθιά τον πρωταγωνιστή.

Η ιστορία ξεκινά με μια μεγάλη αγάπη και είναι διάστικτη με χαρακτηριστικά **στιγμιότυπα της ζωής στα χωριά** και του **πιεστικού οικογενειακού βίου** αντάμα με το θρησκευτικό αίσθημα, χωρίς να γίνεται λεπτομερής.

Αγωνία, τρυφερότητα και ερήμωση εναλλάσσονται από τις πρώτες σελίδες.

Ο έρωτας στην ψυχή του νεαρού ήρωά μας ανθίζει με ιδιαίτερο λυρισμό, όπως συμβαίνει στις εφηβικές ψυχές.

Τα όνειρα του Περικλή ριζώνουν και στην ψυχή του αναγνώστη.

Έτσι κατορθώνει να λειτουργήσει αργότερα το στοιχείο της ανατροπής που φέρνει ο πόλεμος και μετά η Κατοχή.

Απόλαυσα την πρωτότυπη έκβαση που έστρεψε τον ήρωα μας προς τη γερμανοκρατούμενη Θεσσαλονίκη και τη συνάντησή του με τη μικρή **Αλιάννα** την οποία κλήθηκε να προστατεύσει.

Θεωρώ πως το υλικό στη Θεσσαλονίκη της Πείνας, και του εκτοπισμού των Εβραίων ήταν συναρπαστικό και ίσως η συγγραφέας έπρεπε να το αξιοποιήσει ακόμη περισσότερο και να σταθεί πιο αναλυτική.-ειδικότερα ως προς τη σφυρηλάτηση του δεσμού με τη μικρή Αλιάννα.

Ωστόσο, αυτό το κομμάτι παρέμεινε **γοητευτική εξέλιξη**, όπως και ο τρόπος που ο Περικλής θέλησε να "αποδράσει"

από τον επικίνδυνο κλοιό του **εμφύλιου σπαραγμού -αίτιο για τη μετανάστευση πολλών άλλωστε.**

Και πάμε στο δεύτερο μέρος που εκτείνεται με μεγαλύτερη ανάλυση ίσως και ανισομερώς προς το πρώτο.

Η ζωή στην Αμερική κι η αγωνία του μετανάστη αποδίδονται σε μεγάλο βαθμό, ωστόσο εκτονώνονται από τη φιλόξενη παρουσία οικείων προσώπων που σύντομα αμβλύνουν το αίσθημα της αποξένωσης.

Η άγνοια της γλώσσας, των κωδίκων και των νόμων αναδεικνύονται σε εμπόδια, που ορθώνονται στην ψυχή κάθε μετανάστη, παράλληλα με την καχυποψία και τον εγγενή πόθο του νόστου.

Ο Περικλής μας όμως θα δοκιμαστεί από ένα **Το οικογενειακό δράμα που παρουσιάστηκε με πειστικό τρόπο ,**

Σε αυτό το σημείο προκύπτει η μεγάλη συνάντηση, που πυροδοτεί διλήμματα και γεγονότα τραγικά, επιφυλάσσοντας εκπλήξεις και σκληρές στιγμές.

Έχω την αίσθηση πως το δίλημμα λύθηκε ίσως "κι ερήμην" του ήρωα μας χωρίς να αναδείξει τη δική του ηθική ευθύνη, αλλά αυτό θα το ανακαλύψει ο αναγνώστης.

Ικανοποιητική στάθηκε, σε κάθε περίπτωση, η ηθογραφική αναπαράσταση του νέου τοπίου που περίμενε τους μετανάστες:

Η εικόνα της ανέμελης Αμερικής του '50, όπου ματαιόδοξα κτίρια, φαντασμαγορικές γέφυρες και λαμπερά φώτα συνυπάρχουν με τις σκιές του ανήλιαγου υπόκοσμου και του μακάρθιμου.

Η συγγραφέας μας έδωσε αντιπροσωπευτικές *καρτ ποστάλ* από τη ζωή και μας έκανε να λικνιστούμε στα ακούσματα της χώρας αυτής.

Κυρίως όμως χαρτογράφησε πολύ διεισδυτικά το "Αμερικάνικο Όνειρο" και τον τρόπο που διαβρώνει τις συνειδήσεις, ένα όραμα σχεδόν καλβινιστικού τύπου, που μέσα από μια ευμάρεια και την τεχνολογική εξέλιξη, υποκαθιστά τις ανθρώπινες σχέσεις.

Μια βιτρίνα ψυχαναγκαστική σε βάρος της ουσίας με τον διογκούμενο υλισμό και την αγάπη συχνά απύσχα

Η πλάνη αυτή έρχεται σε αντιδιαστολή προς την κεντρική εν τέλει ιδέα του βιβλίου που είναι η έννοια της ρίζας ως πυξίδα της ύπαρξης μας κι εδώ **με το δίπολο αποξένωσης και νοσταλγίας να διχάζει την ψυχή του πρωταγωνιστή. :**

Ή έννοια της ρίζας δεν είναι μόνο τα πάτρια εδάφη. Είναι εκεί που αγάπησε η καρδιά μας κι οι αξίες με τις οποίες γαλουχηθήκαμε.

Τον σταθερό αυτόν αξιακό κώδικα δείχνει να συμβολίζει ο στιβαρός Ταύγετος,(νοερά ή και οπτικά παρών στο έργο ολόκληρο) που δίνει κάθε φορά δύναμη στον πρωταγωνιστή, όπως το άγγιγμα της γης στον μυθικό γίγαντα Ανταίο.

Αυτό το μήνυμα καθιστά το βιβλίο ξεχωριστά ανάμεσα σε άλλα μυθιστορήματα σχετικά με την ομογένεια, όπως π.χ. το περσινό "Έτσι Ξαφνικά" της Ιουλίας Ιωάννου.

Ένα μυθιστόρημα,λοιπόν, που σίγουρα θα συγκινήσει με πολλούς τρόπους τον αναγνώστη **αγγίζοντας το συναίσθημα αλλά και τη συλλογική μνήμη.**

Να καλωσορίσουμε τη Μαρία Ρουσάκη στη Λογοτεχνία Ενηλίκων με την ευχή να προσφέρει αρκετά ακόμη βιβλία ουσίας σε αυτήν!